

OORKAAN: MUZIEKTHEATER VOOR BEGINNERS

Cello8ctet Amsterdam maakte samen met regisseur Dagmar Slagmolen de muziekvoorstelling *Cellostorm* voor kinderen vanaf vijf jaar. Bij Oorkaan kregen regisseur en musici de gelegenheid elkaar te leren kennen en de mogelijkheden van theater en muziek samen te brengen.

DOOR BRECHTJE ZWANEVELD

Cello8ctet Amsterdam wilde iets voor kinderen maken. En dan zou het leuk zijn als de acht musici niet gewoon naast elkaar op een stoel zouden zitten, dachten de cellisten, maar de muziek zou aansluiten bij de concentratie en belevingswereld van kinderen. Hoe? Met een verhaal, een zangeres en een regisseur die het geheel in een theatercontext zou plaatsen.

De regisseur werd gevonden in Dagmar Slagmolen, die zelf ook cello speelt en wier lievelingsmuziek Philip Glass' *The secret agent* is in de uitvoering van het Cello8ctet Amsterdam. Samen met Sanne Bijker, volgens de website 'de filosoof en schrijver' van het octet, ontwikkelde zij een uitgebreid plan van twintig pagina's. Vervolgens leek het logisch als Oorkaan, producent van muziekvoorstellingen voor kinderen met een uitgebreid werkplaatstraject, dat plan zou gaan produceren.

ACHT CELLO'S

Het liep anders. Meteen al in het eerste gesprek tussen Bijker, Slagmolen en Jessica de Heer, artistiek directeur van Oorkaan, werd duidelijk dat acht cello's op het podium een interessant gegeven was, maar dat het plan van tafel moest. Het plan steunde op de verhalende lijn

Wat is muziektheater volgens Dagmar Slagmolen en Sanne Bijker?

'Muziektheater is meer dan een concertante uitvoering en ook meer dan tekst met een achtergrondmuziekje. Veel muziektheater wordt gemaakt door acteurs die ook muzikant blijken te zijn.

van de zangeres en dat zou de kracht van de muziek van acht cello's te veel naar de achtergrond dringen. En bij Oorkaan mag in principe alles, zolang de muziek maar uitgangspunt en hoofdrolspeler blijft.

Oorkaan biedt plannemakers als Slagmolen en Bijker de kans om in een werkplaats van tien dagen uit te zoeken hoe muziek op een theatermanier kan worden verbeeld voor kinderen. Als het in zo'n werkplaats klikt, mogen de makers nog drie weken doorwerken aan een voorstelling.

Aldus geschiedde. Maar zonder zangeres en zonder plan. Althans, Slagmolen had bij aanvang van de werkplaats wel een eenvoudig concept in haar hoofd over een vogel die over de wereld vliegt op zoek naar vriendschap. En er was in overleg met het octet een muziekstuk gekozen dat als uitgangspunt zou dienen: *Shaker loops* van John Adams. Daarbij vroeg Slagmolen het octet enkele stukken uit het eigen repertoire uit het hoofd te leren, met verschillende klankkleuren. Bovendien gaf ze elke cellist de opdracht zichzelf muzikaal aan haar voor te stellen, zonder bestaande muziek, zonder tekst en zonder op een stoel te zitten.

Bijker: 'Dat was heel spannend. Zoiets hadden we geen van allen ooit gedaan, iedereen wilde het natuurlijk graag goed doen.'

Slagmolen: 'Ik wilde de muzikanten alléén zien, niet versholen achter het gezamenlijke van het octet en niet versholen achter bladmuziek. Hun solo's gaven mij direct inzicht in hun afzonderlijke gevoel voor theatraaliteit.'

GRETIG

In de weken die volgden onderzocht Slagmolen met het octet allerlei verschillende mise-en-scènes. Slagmolen: 'Ik zocht een manier om de celli om te

vormen tot een extra lichaamsdeel. De cellisten moesten opnieuw leren lopen, rennen, zitten en liggen. Uiteindelijk vonden ze ieder voor zich foefjes om met dit extra lichaamsdeel vrijwel alles te doen wat ze voorheen zonder cello ook deden. Het octet was zeer gretig. Natuurlijk ging in eerste instantie steeds de kwaliteit van de muziek verloren en natuurlijk protesteerden de cellisten daartegen. Maar bijna altijd bleek dat de kwaliteit terug te veroveren was in de bewegingen.'

Nog op de Toneelschool van Arnhem maakte Slagmolen haar eerste muziektheatervoorstelling. Een eigen bewerking van *Medea*, onder begeleiding van Paul Koek. Minutieus onderzocht ze hoe tekst en muziek door elkaar konden worden geweven. Na de Toneelschool begon ze met Rosa Arnold haar eigen muziektheatergezelschap Via Berlin. Dat opereerde in het begin nog onder de vleugels van Orkater, maar is inmiddels zelfstandig. Zelfgeschreven tekst en klassieke muziek uit het wereldrepertoire vormen het uitgangspunt. Musici worden altijd ingezet als acteurs en de acteurs bespelen allemaal een instrument. 'Ik ben ervan overtuigd dat je naar muziek kijkt. Een goeie mise-en-scène versterkt de muziek en dus het verhaal dat je wilt vertellen,' aldus Slagmolen.

Bijker is in *Cellostorm* een duif die op zoek gaat naar vrienden. Ze vliegt, ze pikt en behalve haar cello strijkt ze ook haar veren. Bijker: 'De rollen die we spelen hebben we op de vloer ontwikkeld. Wij zijn op het gebied van spel natuurlijk amateurs. Dagmar gaf ons de gelegenheid te ontdekken wat we goed kunnen. Het grappige is dat we ons nu bij reguliere concerten ook veel beter bewust zijn van hoe we zitten. We zijn niet meer alleen een collectief, maar ook acht individuen. En we spelen vaker muziek uit ons hoofd.'

Cellostorm door Oorkaan Producties / Cello8ctet Amsterdam, regie Dagmar Slagmolen

24 oktober 2013 t/m
9 februari 2014, tournee

www.oorkaan.nl